

Český architekt v Americe (2)

Author: Vladimír Soudek | Published: 17.02.2011

Nedávno jsem prohlížel doklady z dob svých začátků ve Státech a našel jsem také své profesní CV a průvodní dopisy žádostí o zaměstnání z těch let. Mohu odpovědně prohlásit, že na základě toho bych dnes sám sebe nezaměstnal. K profesnímu úspěchu totiž nepochybně patří i schopnost přizpůsobit se pravidlům přijímání do práce, která v USA byla vyvíjena po mnoho desítek let. A ty jsem ve svých profesních začátcích v USA příliš neznal. Už samotná žádost uchazeče - obvykle je tvoří „resume“ (CV), „cover letter“ (průvodní dopis) a „work sample“ (ukázka práce) - je důležitou součástí procesu, který v případě úspěchu znamená kýžený „job“.

Záleží na obsahu i formě

Existuje mnoho knih, které doporučují, jak napsat to správné resume, ať už se to týká obsahu, či formy. Co se druhého týká: mělo by mít pouze jednu až dvě stránky, napsané na standardním formátu bílého papíru, přičemž pro žádost o vyšší pozici je nezbytné použít papír kvalitnější. Samozřejmě v tomto dokumentu nesmí být chyby, pro toho, kdo si není jistý, je proto vhodnější najmout si na jeho sepsání profesionála.

Z hlediska obsahu existuje resume funkční, chronologické a chronologicko-funkční. Pro všechna je velmi důležitá srozumitelnost, správná časová data i místa výkonu předchozích zaměstnání, přitom jaksi mezi řádky by měl být čitelný a jasný i cíl dosavadní profesní kariéry žadatele. Osobní data, např. datum narození, se neuvádějí, užitečné je ale uvést některé zájmy, které pomohou dokreslit osobnost uchazeče (golf apod.). Co se referencí týká, doporučuje se uvést na závěr CV možnost jejich vyžádání.

Existují dokonce slova, která se v textu resume doporučuje užít, jako třeba urychlené, dosažené, analyzovaný, vytvořený, trénovaný, zlepšený apod. Takové detaily mají význam hlavně tehdy, jedná-li se o zaměstnání u velké firmy, kde lze očekávat desítky podobných žádostí - tam se při výběru do popředí pochopitelně dostanou ty, které nějak zaujmou, které obsahují informace natolik zajímavé, aby byl důvod ve čtení pokračovat.

Řada amerických společností vyžaduje i cover letter, tedy průvodní dopis. Ten by mj. měl odrážet především to, že uchazeč o místo firmu, která ho nabízí, zná. A pochopitelně: pokud napíše, že firmu „obdivuje“ a po zaměstnání u ní už dlouho „touží“, nic tím nepokazí. Co se ukázek práce týká, je třeba je pečlivě vybírat s ohledem na specializaci firmy, kde se o zaměstnání ucházíte.

Druhým kolem to nekončí

Velké firmy pro uchazeče o zaměstnání organizují několik vyřazovacích kol. Pokud jejich personalisty zaujme vaše žádost, obvykle následuje velmi důmyslně připravený formulář, někdy i s velmi osobními otázkami. V dalším kole se obvykle jedná o rozhovor osobní či telefonický, za firmu ho obvykle vede personalista interní či externí. Mezi kladenými otázkami se přitom zpravidla ocitnou i takové, jejichž cílem je dotazovaného „nadzvednout“. Cíl je jasný: zjistit, jak se uchazeč o zaměstnání ovládá, jaké jsou jeho reakce na nějaký slovní útok.

Pokud uchazeč úspěšně absolvuje tato kola, čeká ho pohovor už s odborníky, kterých může být i deset. Obvykle dávají uchazeči šanci, aby se představil, ale přitom více než o informace samotné jde o schopnost artikulace. Teprve pak přijdou na řadu věci odborné, respektive profesní.

Trochu jinak to probíhá ve firmách malých. Tam nejvíce záleží na tom, jaké znalosti personalistické i profesní má majitel firmy a jeho nejbližší spolupracovníci. Požadavky na osobu uchazeče v těchto případech bývají poměrně rigidní, jak co se týká vzdělání a praxe, tak požadované mzdy. Kdo se do představ zaměstnavatele „nevejde“, obvykle nemá šanci.

Rozdíly jsou i mezi firmami podle jejich sídla - v menším městě jsem se například setkal již při pohovoru s otázkou, jestli jsem ochoten pracovat o víkendu a bez náhrady mzdy, či zdali se budu firemních pikniků zúčastňovat s celou rodinou. V Seattlu, což je jedno z nejvýznamnějších amerických velkoměst, jsem se s takovými otázkami nesetkal.

Foto autor

1. Seattle
2. Nová knihovna (Rem Koolhaas a Joshua Prince-Ramus, 2006)
3. Science Fiction Museum (Frank O. Gehry, 2004)

17.02.2011 09:03, Vladimír Soudek